

Úterý 24. ledna 2012

Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 – Liberecký kraj ¹

Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB 2011) odhalilo nové trendy, které přineslo posledních deset let, nejen v rámci České republiky, ale také v Libereckém kraji.

Podle prvních předběžných výsledků sčítání v Libereckém kraji přibývá cizinců, kteří tu žijí dlouhodobě. Roste počet vysokoškoláků, ubývá manželství, přibývá rozvodů, výrazně se mění vlastnictví bytů i způsob jejich vytápění.

Obyvatel Libereckého kraje přibývá, zásluhu na tom mají především cizinci

V Libereckém kraji na jaře roku 2011 podle výsledků sčítání trvale žilo 439 262 obyvatel, tedy o 11 078 obyvatel více než v roce 2001. Za posledních deset let se zvýšil počet mužů žijících v kraji o 3,3 %, počet žen pouze o 1,9 %. I nadále však mají v Libereckém kraji mírnou převahu ženy.

Za výše uvedeným růstem obyvatel stojí nejen vyšší porodnost zaznamenaná v několika posledních letech, ale zejména migrace cizinců. Přírůstek osob s jiným než českým občanstvím byl v Libereckém kraji za posledních deset let více než dvojnásobný. Cizinci tak tvořili 3,4 % obyvatel kraje, tj. čtvrtý nejvyšší podíl mezi ostatními kraji České republiky. Nejvyšší podíl cizinců žije v okrese Liberec (4,5 %), zatímco nejnižší v okrese Semily (2,0 %). Nejpočetnější skupinou cizinců v kraji jsou Ukrajinci (4,8 tis.), dále Slováci a Vietnamci.

Populace kraje postupně stárne

„V Libereckém kraji (stejně je tomu již jen ve Středočeském a Ústeckém kraji) stále mírně převažuje počet dětí ve věku do 14 let nad počtem 65letých a starších, ale i zde je patrný trend stárnutí populace,“ říká Jana Hauserová, vedoucí oddělení sčítání v Libereckém kraji. Zatímco absolutní počet dětí v Libereckém kraji se od roku 1980 neustále snižuje, počet seniorů od roku 1991 trvale roste.

Lidé méně uváděli národnost

V roce 2011 českou národnost deklarovalo necelých 70 % obyvatel kraje, v roce 2001 více než 93 %. Zákon umožňoval občanům na tuto otázku neodpovídat, čehož využila více než čtvrtina osob.

Pokles proti předchozímu sčítání zaznamenaly i tradiční národnosti menšiny – slovenská, německá a polská. Přesto byl v roce 2011 v Libereckém kraji zjištěn druhý nejvyšší podíl osob hlásících se k polské národnosti (0,3 % z populace) a třetí nejvyšší podíl osob s německou národností (0,4 % z populace). K romské národnosti se přihlásilo 771 osob. Pouze k romské národnosti se přihlásilo 326 osob, zbývající osoby uvedly romskou národnost v kombinaci s jinou národností (nejčastěji českou). Moravskou národnost uvedlo 422 osob.

Převažují lidé bez náboženské víry, objevili se i jediové

Na otázku o víře neodpovědělo při posledním sčítání 197 tisíc respondentů proti 38 tisícům v roce 2001. Více než 42 % občanů (téměř 77 % z těch, co odpovědělo) bylo bez náboženské víry. V celorepublikovém srovnání je to po Ústeckém kraji druhý nejvyšší podíl obyvatel. Věřící hlásící se ke konkrétní církvi nebo náboženské společnosti reprezentovali pouze 7,2 % obyvatelstva (téměř 13 % osob, které odpověděly), tj. třetí nejnižší podíl v České republice. Poprvé měli občané možnost uvést ve sčítacích formulářích, že jsou věřící nehlásící se k církvi či náboženské společnosti. Podle statistiků představují necelých 6 % obyvatel kraje.

Tradičně nejvíce věřících se v Libereckém kraji přihlásilo k Církvi římskokatolické (17,2 tisíc, tj. 54,8 % z celkového počtu věřících hlásících se k církvi), dále k Církvi československé husitské a Církvi česko-bratrské evangelické. Podíl věřících hlásících se k Církvi československé husitské (0,6 % z celkového počtu obyvatel) byl v rámci mezikrajského srovnání druhý nejvyšší. K jediismu se v Libereckém kraji přihlásilo 673 osob.

¹ všechna data jsou prezentována podle trvalého bydliště osob

Vyšší úroveň vzdělání je fenoménem

„Počet vysokoškoláků od sčítání 2001 vzrostl o více než 45 %, přesto tvořili pouze necelých 10 % populace kraje starších 15 let a Liberecký kraj tak zaostával za republikovým průměrem,“ uvedla Hauserová.

Úroveň vzdělanosti obyvatel Libereckého kraje se dlouhodobě zvyšuje, počet osob s vyššími stupni vzdělání roste. Nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním žije v okrese Liberec (11,5 %), nejnižší v okrese Česká Lípa (7,1 %). I v roce 2011 mělo nejvíce osob střední vzdělání bez maturity (vč. vyučených), představovaly více než třetinu populace kraje starší 15 let. Počet osob s úplným středním vzděláním (s maturitou) nebo vyšším odborným vzděláním oproti roku 2001 vzrostl o více než 15 % na téměř 111 tisíc.

Manželství ne, rozvody ano

U mužů i žen došlo během desetiletí shodně ke snížení počtu ženatých (o 6,9 %) a vdaných (o 7,5 %) osob v populaci, naopak vzrostlo zastoupení svobodných (mužů o 9,7 %, žen o 8,7 %) a rozvedených (mužů o 31,1 %, žen o 26,8 %). Tento vývoj je charakteristický pro celou Českou republiku a odpovídá zvýšenému počtu rozvodů a sníženému počtu sňatků. Liberecký kraj zaznamenal v rámci krajského srovnání třetí nejvyšší podíl svobodných mužů/žen a třetí nejnižší podíl ženatých/vdaných. Nejmenší podíl rozvedený mužů a žen připadá na okres Semily, naopak nejvyšší podíl rozvedených mužů je v okrese Česká Lípa a žen v okrese Jablonec nad Nisou. Počet ovdovělých žen v populaci byl vzhledem k jejich vyšší naději dožití 4,8krát vyšší než u mužů. K registrovanému partnerství se v Libereckém kraji přihlásilo 99 osob.

Byt ve vlastním domě nebo v osobním vlastnictví

V posledních dvaceti letech se podstatně změnila struktura bytového fondu podle právního důvodu užívání. Druhou nejpočetnější skupinou se staly byty v osobním vlastnictví, jejich počet stoupl o 131 % na téměř 40 tisíc. Nejrozšířenějším právním důvodem užívání i nadále zůstává byt ve vlastním domě (více jak jedna třetina obydlených bytů). Počet nájemních bytů poklesl o 30,5 % a družstevních o 37,2 %.

Jak bydlíme?

Kvalitativní úroveň bydlení v Libereckém kraji se dlouhodobě zvyšuje, avšak dosažené hodnoty se stále pohybují pod republikovým průměrem.

Koupelnou či sprchovým koutem bylo ke dni sčítání vybaveno téměř 96 % obydlených bytů (o 8,3 procentních bodů více než v roce 1991), splachovacím záchodem 93,6 % (o 11,2 procentní body více než před dvaceti lety). I přesto jsou uvedené podíly z pohledu mezikrajského srovnání nejnižší v České republice.

Podíl ústředního a etážového vytápění se přiblížil k hranici 83 %, naopak domácnosti ztrácejí zájem o vytápění v kamnech. Méně často lidé topí uhlím, koksem a uhelnými briketami, na oblibě získává dřevo, elektřina, plyn (zaveden do více než poloviny obydlených bytů).

Kontaktní osoby:

Ing. Jana Hauserová
vedoucí sčítání v Libereckém kraji
tel.: 485 238 804
email: jana.hauserova@scitani.cz

Informační služby KS ČSÚ
tel.: 485 110 223, 485 238 803
e-mail: infoservislbc@czso.cz